

HOERA, EEN PUP!

MODULE 4 – VERZORGING EN GEZONDHEID

www.licg.nl
over houden van huisdieren

Natuurlijk wilt u uw pup gezond en fit houden. Goede voeding, de juiste verzorging en gerichte behandeling om ziektes te voorkomen leggen de basis voor een goede gezondheid. Waar moet u op letten?

Voeding

Goede, complete voeding is erg belangrijk voor uw pup. Speciale puppyvoeding is afgestemd op groeiende honden en heeft de juiste verhouding van ingrediënten. Zeker bij grote en snelgroeiende rassen moet de groei goed in de gaten worden gehouden en moet het juiste voer worden gekozen, omdat anders de kans op vergroeiingen aanwezig is. Overleg met uw dierenarts welk voer voor uw hond het meest geschikt is.

Geef in eerste instantie hetzelfde voer als de fokker gaf, want plotseling van voer wijzigen kan maag-darmproblemen geven. Wilt u overstappen op ander voer? Meng dan steeds iets meer van het nieuwe voer door het oude voer heen.

Het is belangrijk om de groei van uw pup bij te houden. Weeg de pup daarom regelmatig. U kunt samen met de pup op de weegschaal gaan staan en uw eigen gewicht daarvan aftrekken. Vraag aan uw dierenarts of uw pup goed op gewicht is, hoe zwaar hij mag zijn en hoeveel hij moet groeien per week. Te licht is niet goed, maar te zwaar ook niet!

Bij jonge pups verdeelt u het voer over vier porties per dag. Als de pup zo'n drie maanden oud is, kunt u terug naar drie keer per dag. Vanaf ongeveer een half jaar is tweemaal per dag voeren voldoende. Dit kan per ras en per hond verschillen, evenals het moment waarop u moet overstappen naar volwassen voer. Overleg met de dierenarts wat voor uw pup verstandig is.

Bij een maagtorsie draait de maag om zijn as, waardoor deze opzwelt. Dit is erg gevaarlijk. Vooral grote honden en honden met een diepe borstkas lopen meer risico. Om de kans op maagtorsie te verkleinen mag de pup niet te druk spelen, rennen of zich opwinden voor of na het eten. Laat hem een uur ervoor en twee uur erna rusten.

Verzorging

Om uw pup goed te kunnen verzorgen, moet hij daar jong aan wennen. Oefen dit dus, steeds eerst kort en als het goed gaat, wat langer. Voorkom dat hij er een spelletje van maakt en kies een rustig moment uit om te oefenen.

Aanraken

U moet de pup overal kunnen aanraken. Als u dat pas doet wanneer er iets aan de hand is, is uw aanraking vervelend voor hem. Oefen het dus regelmatig zodat hij het normaal vindt dat u aan hem komt. Begin met oefenen op kop, rug en borst. Gaat dat goed, bekijk dan ook kort zijn oren, voel zijn pootjes en houd ze even vast, raak zijn staart en zijn buik aan. Doe het steeds zo kort dat de pup het niet vervelend vindt en breidt het langzaam uit.

Kammen

Vooral bij langharige honden is het erg belangrijk dat u hem kunt kammen zonder problemen. Begin alvast met oefenen, ook als uw pupje nog geen lange vacht heeft. Doe het rustig en kam steeds een klein stukje tegelijk. Geef de pup eventueel iets om vast te houden zodat hij niet in de

borstel bijt. U kunt het beste steeds een paar keer borstelen of kammen en dan stoppen voordat de pup druk wordt. Start als hij moe is, dan is de kans dat hij rustig blijft zitten of liggen het grootst.

Nagels knippen

Soms moeten de nagels van uw hond geknipt worden. Ook al is het uiteindelijk niet vaak nodig als uw hond op harde ondergrond loopt: controleer de nagels wel en oefen het knippen. Vooral de duimnagels groeien wel eens te lang, omdat die minder snel slijten. Begin met oefenen door een heel klein puntje van één nageltje te knippen en uw pup meteen te belonen met een brokje. Laat het eventueel voordoen door de dierenarts.

Tandenpoetsen

Tandenpoetsen voorkomt tandplak en tandsteen, ook bij honden. Er zijn speciale hondentandenborstels en tandpasta te koop. Gebruik nooit mensentandpasta! Er bestaan ook rubber hoesjes voor om uw vinger om de tanden mee schoon te maken. Vooral de buitenkant van het gebit is belangrijk. Ook hier moet u rustig en kort oefenen. Oefen ook het optillen van de lip. Doe dat aan de zijkant, wees voorzichtig aan de voorkant want dat kan pijn doen. Zo kunt u ook de tanden van uw pup bekijken.

Bewegen

Bewegen is goed, maar voorkom overbelasting

Naar buiten is goed voor uw pup en uiteraard heeft hij beweging nodig. Het is voor uw pup echter beter om vaker kort naar buiten te gaan dan een paar keer lang. Te lang lopen kan belastend zijn voor zijn gewrichten. Maar vooral te veel wild bewegen is onverstandig.

De gewrichten van uw pup zijn namelijk nog niet helemaal 'klaar': de spieren en banden moeten nog sterker worden om alles op zijn plek te houden. Bij wild bewegen botst bijvoorbeeld de heupkop nog in de kom, wat beschadigingen en later gewrichtsproblemen kan veroorzaken.

De grootste belasting komt door onder andere wild spelen, stoeien met andere honden, lopen door mul zand, achter ballen aan rennen die alle kanten op stuiteren (en dan ineens moeten remmen), springen van grotere hoogtes (bv uit de auto) of vaak en snel trappen op- en aflopen. Vermijd dat dus zoveel mogelijk. Let ook op met laminaat of zeil. Dat is vaak glad en als uw pup uitglijdt dan kan dat zijn gewrichten beschadigen. Leg er een kleed overheen en doe geen spelletjes op gladde vloeren.

Te zwaar zijn is óók belastend voor de gewrichten, dus houd het gewicht van uw pup in de gaten. Daarnaast speelt ook een goede, complete voeding een rol bij het voorkomen van gewrichtsproblemen.

Hoe lang?

Een richtlijn voor hoe lang uw pup mag lopen is 10 minuten per maand leeftijd rustig lopen per keer. Dus een pup van 3 maanden oud mag tot 30 minuten per keer wandelen, meerdere keren per dag. Maar de ene hond kan meer aan dan de andere, sommige hebben veel beweging nodig, en het ligt er bovendien ook aan hoe u wandelt. Vijf minuten stoeien met een grotere hond is al te veel voor een pup, maar 20-30 minuten rustig lopen en snuffelen aan de lijn is meestal geen probleem. Vooral rechttuit bewegen is prima voor de ontwikkeling van spieren.

Traplopen

Een volwassen hond met gezonde gewrichten mag best rustig een trap op- of aflopen, maar niet rennen en niet te vaak. Omdat dragen soms niet kan en er niet overal liften zijn is het wel belangrijk uw pup het traplopen aan te leren, zeker bij grotere rassen die niet opgetild kunnen worden. Hij moet leren om het rustig, stapje voor stapje te doen en niet te rennen.

Leer de pup dus vanaf een leeftijd van zo'n 3 maanden om een paar treden rustig op en af te lopen zodat hij de beweging beheerst. Kies traptreden die bij het formaat van uw pup passen, en is uw ras erg klein, sla het traplopen dan over. Hij kan dan immers gemakkelijk opgetild worden. Kies een ruwe, gesloten trap; een stenen trapje buiten is vaak prima. Houd de pup aan de lijn, liefst aan een tuigje. Begeleid hem zodat hij niet gaat rennen. Leer hem eerst een paar treden omhoog te lopen. Naar beneden vinden veel honden moeilijker; steun zijn borst zodat hij niet te snel gaat maar laat hem wel zelf zijn balans zoeken. Laat de pup naast deze oefeningen nog geen traplopen.

De dierenarts

Wen uw pup aan de dierenarts, zodat hij het niet vervelend vindt om daar naar binnen te gaan. Ga een paar keer langs als er niks hoeft te gebeuren. Laat hem alleen even aaien, misschien kan één van de medewerkers hem een brokje geven en laat hem even op de weegschaal gaan staan. Zo leert hij dat de dierenarts niet eng is.

In de wachtkamer van de dierenarts is het beter om uw pup geen contact te laten maken met andere dieren. Een hond die aan katten- of konijnenmandjes gaat snuffelen, kan die dieren veel stress geven. En andere honden, die misschien erg gespannen zijn, kunnen agressief reageren. Bovendien is het goed mogelijk dat er dieren bij zijn die iets besmettelijks hebben. Houd uw pup dus dicht bij u. Houd hem rustig door hem af te leiden zodat hij iets te doen heeft. Vindt hij het eng, geef hem dan steun.

Vaccinaties

Vaccinaties zijn belangrijk om uw pup te beschermen tegen ernstige, besmettelijke ziektes. Doorgaans krijgt een pup drie puppy-vaccinaties met steeds enkele weken ertussen:

- 1) tegen hondenziekte, parvo en hepatitis
- 2) tegen parvo en tegen ziekte van Weil
- 3) tegen hondenziekte, parvo, hepatitis, ziekte van Weil.

Vaak gebeurt dat rond een leeftijd van 6, 9 en 12 weken maar er kan ook een iets ander schema gehanteerd worden. Overleg met uw dierenarts wat voor uw pup het beste schema is.

Na een jaar moet er tegen deze ziekten opnieuw een keer worden gevaccineerd. Daarmee is de basisvaccinatie afgerond. Tegen hondenziekte, parvo en hepatitis wordt dan meestal eens in de drie jaar gevaccineerd; tegen de ziekte van Weil moet jaarlijks een vaccinatie gegeven worden.

Een vaccinatie tegen kennelhoest wordt ook aanbevolen. Dit is besmettelijk en komt vooral voor waar veel honden bij elkaar zijn, zoals in een pension, bij een uitlaatservice of op cursus.

Wilt u op vakantie naar het buitenland met uw hond, dan moet hij voor heel veel landen (en in elk geval om terug te kunnen komen in Nederland!) een vaccinatie krijgen tegen rabiës. Dat mag vanaf een leeftijd van 12 weken en na de vaccinatie is er een wachttijd van 3 weken. Pups onder 15 weken mogen daarom niet de grens over naar Nederland of naar veel andere EU landen.

In plaats van standaard herhalingsvaccinaties geven, kan men eventueel ook door een titerbepaling kijken of er al een nieuwe vaccinatie nodig is. De basisvaccinaties moeten wel eerst gegeven worden om de bescherming op te bouwen, inclusief de herhaalvaccinatie na 1 jaar. Voor een titerbepaling wordt bloed afgenomen of na te gaan of daar voldoende antistoffen in aanwezig zijn. Let op: voor rabiës is titeren niet toegestaan om de grens over te gaan, en bij pensions moet u navragen of zij titeren accepteren als u dat zou willen. Voor de ziekte van Weil en voor kennelhoest is titeren niet mogelijk en moet jaarlijks opnieuw gevaccineerd worden.

Parasieten

Elke pup moet behandeld worden tegen spoelwormen. Tot acht weken leeftijd moet dat elke twee weken, daarna elke maand tot de pup zes maanden oud is en dan vier keer per jaar.

Vlooiën geven irritatie, soms allergieën en een flinke vlooiëninfectie kan zelfs bloedarmoede veroorzaken bij pups. Bestrijd en voorkom daarom vlooiën, maar let op dat u een middel gebruikt dat geschikt is voor pups.

Ook kan een pup teken krijgen, vooral als hij door het langere gras of struiken loopt. Controleer dagelijks of u ergens iets ziet of voelt, kam regelmatig met een vlooiënkam en gebruik eventueel een tekenband die geschikt is voor pups.

Niet elk ras kan tegen alle middelen: collie-achtigen maar ook bijvoorbeeld witte herders kunnen een afwijking in het MRD1 gen hebben, waardoor ze niet tegen sommige geneesmiddelen kunnen, o.a. niet tegen ivermectine (een ontwormingsmiddel). Vraag aan uw dierenarts welk middel tegen parasieten het beste is voor uw pup.

Erfelijke aandoeningen

Bij pups van rassen met bekende erfelijke aandoeningen kan het zinnig zijn om te testen. Een voorbeeld is heupdysplasie: vanaf een leeftijd van zo'n 16 weken en voor de leeftijd van 6 maanden kan het voor pups van risico-rassen zinvol zijn om röntgenfoto's te laten maken om te zien of de heupen goed zijn. Als er afwijkingen te zien zijn, dan is daar op jonge leeftijd meer tegen te doen dan als u dat pas op latere leeftijd ontdekt. Let op: de röntgenfoto kan niet altijd uitsluitsel geven op jonge leeftijd. Overleg met uw dierenarts of dergelijke controles zin hebben voor uw pup en wanneer dat dan zou moeten.

Tot slot

Dit was de laatste module van de serie 'Hoera, een pup!'. Hiermee heeft u een goede basis gelegd om van uw pup een vrolijke, gezonde en sociale huisgenoot te maken. Nog veel meer informatie over honden vindt u op de website van het LICG. Heel veel plezier samen!

Het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren biedt onafhankelijke en betrouwbare informatie over het houden van huisdieren.

Versie: 28 oktober 2021

©LICG

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl